

**Mboraei iporāve va'e Cântico
Salomão ojapo va'ekue
Mboraei iporāve va'e cantares
Salomão ojapo va'ekue**

Kova'e kuaxia para py ma ijayvu peteī ava ha'e peteī kunha reve joayvua re. “Xee ma xerembiaayvu mba'e, ha'e xerembiaayvu ma xemba'e”, he'i (6.3). Ha'e ramigua ayvu oĩ va'e ma iporā va'e meme.

Jypy'i Nhanderuete omenda va'e kuery oguerovy'aa rupi ijayvu vy aipoe'i va'ekue: “Avakue oeja 'rā nguu ha'e oxy, gua'yxy reve joguerekō aguā, mokoī gui peteī'i to'o oiko aguā”, he'i va'ekue (Gênesis 2.24). Ha'e va'e ayvu Jesus omombe'u porāve vy aipoe'i: “Yvy itui ypy'i guive ma Nhanderuete omoingo ava ha'e kunha. Ha'e nunga rupi ava oeja 'rā nguu ha'e oxy, gua'yxy reve onhemoirū aguā. Ha'e gua'yxy reve mokoī 'rāgue py peteī to'o ma ikuai. Ha'e rami vy mokoī ve'ŷ ikuai, peteī'i to'o ma. Ha'e nunga rupi Nhanderuete omoirū rire avave rei tomboja'o eme”, he'i (Marcos 10.6-9).

¹ Kova'e mboraei iporāve va'e Salomão ojapo va'ekue.

Ta'yxy ijayvuague

² Xerayvu ndejuru py,
mba'eta vinho gui ha'eveve ndee xerayvua.

³ Nereakuā porāa aetū rā iporā,

ndererery voi heakuā va'e onhoē mbyre rami
ha'eve va'e.

Ha'e ramo kunhataīgue ha'e javi 'rā nderayvu.

⁴ Xereraa ndereve! Jaa pojava!

Xeruvixave xereraa ndero py.

Irū kuery ijayvuague

Ndee ae roguerovy'a rovy'a etea rupi.

Rejoayvua re orema'endu'a porā 'rā, vinho gui
ha'eveve ramo.

Ha'evea rami ha'e kuery nderayvu.

Ta'yxy ijayvuague

⁵ Kunhague Jerusalém pygua, xeū va'eri xeporā.

Xepire ma Quedar rupi oo pirekue guigua
rami huū va'e,

ha'e ajukue Salomão ro py oī va'e rami.

⁶ Pema'ě ngatu eme xepire huūa re,

mba'eta kuaray ae ma xemoũmba.

Xekyvy kuery xemotare'ŷ rei vy
xemondouka karamboae uvaty re apena
aguā.

Ha'e rami rā xemba'e uvaty re ma xee napenai.*

⁷ Ha'e gui ndee xerekovea rembiayvu, emombe'u
xevy:

Mamo tu remongaru 'rā herekovy nerymba
kuery?

Mamo tu remombytu'u 'rā kuaray mbyte
jave?

Emombe'u ke, xee roekaa rupi avaē e'ŷ aguā
neirū kuery guymba re openaa py.

* **1:6** “Xemba'e uvaty re napenai” he'ia ma ojee ae ijayvu vy, ipire
kuaray omoũmba ramo.

Ime ijayvuague

- ⁸ Kunhague pavẽ gui neporãve va'e, ha'e nunga
ndereikuuai ri vy
tereo ha'vy mymba kuery pypo rupi,
ha'e emongaru nerymba kavara kuery vexa'i
re opena va'e kuery ikuaiia rupi.
- ⁹ Xerembiaiyvu, neporã vaipa
kavaju kunha Faraó mba'e karóxa regua rami.
- ¹⁰ Nderova ma iporã nemamixã mbyte,
ndeaju'y voi mbo'y oĩ reve.
- ¹¹ Ndejeguarã rojapo 'rã ouro gui,
prata py ijeguapa va'e gui voi.

Ta'yxy ijayvuague

- ¹² Xeruvixave okaruaty py oĩa py
oetũ 'rã oiny xereakuã porãa.
- ¹³ Xevy pe ma xerembiaiyvu iporã
heakuã porã va'e ryru xekã mbyte oĩ va'e
rami.
- ¹⁴ Yvoty En-Gedi katy uvaty ikuai va'e rupi henhoĩ
va'e rami,
xevy pe xerembiaiyvu ha'e rami ae ha'eve.

Ime ijayvuague

- ¹⁵ Ma'ẽ xerembiaiyvu, ndee ma neporã.
Nderexa voi apykaxu rexâ rami iporã.

Ta'yxy ijayvuague

- ¹⁶ Xerembiaiyvu, ndee voi neporã, roayvu.
Nhanderupa ma jai rogue pyau guigua.
- ¹⁷ Nhandro yta rami guarã yary ikuai,
ha'e rã yvyra ijao'ia ma cipreste guigua.

2

- ¹ Xee ma rosa poty Sarom rupigua rami,

ha'e yvoty yvyugua rupi ikuai va'e rami.

Ime ijayvuague

² Yvoty juu mbyte oĩ va'e rami ae avi
kunhataĩgue mbyte xerembiayvu iporã.

Ta'xy ijayvuague

³ Ha'e gui yvyra ikuai va'e mbyte maçã'y hi'aĩ va'e
rami

kunumigue mbyte xerembiayvu iporã.

Ikuaray'ã py aguapyxe vai,

ha'e hi'a voi he'ẽ porã xevy.

⁴ Xereraa opy ja'o okaruaty py,
ha'e xe'ary rupi omopu'ã bandeira xerayvua
kuaa ukaarã.

⁵ Anhemombaraeete 'rã uva pirekue py,
anhenhandu porã 'rã maçã ha'u vy.
Mba'eta ayvu vaipa vy naxepytuẽ kuaavei.

⁶ Ijaxua regua toĩ xeakã guýry,
ha'e rã oiporu kuaa regua ma taxekuavã.

⁷ Jerusalém memby kuery, pendevy pe ajerure
guaxu ha'e guaxu kunha ka'aguy rupi ikuai
va'e rupi:
Pemomyĩ eme rojoayvua, tove toke ranhe,
ha'e ae ovyxé e'ŷa ja.

⁸ Aendu xerembiayvu ijayvu rã.

Ma'ẽ, ha'e ou pojava yvyty áry rupi,
yvy'ã ikuai va'e rupi opo-opo ouvy.

⁹ Xerembiayvu ma guaxu e'ŷ vy guaxu ra'y'i rami
inhakuã va'e.

Ne'exa, orero mbotya kupe py hi'aĩ,
janela rupi oma'ẽ ho'amy,
oexa pota ho'amy janela jokoa pa'ũ gui.

¹⁰ Ha'e gui xerembiayvu ijayvu vy aipoe'i xevy:

Ime ijayvuague

Xerembiayvu, epu'ã ke.

Xemba'e porã, eju.

¹¹ Mba'eta yro'y oaxa ma,
oky voi oaxapa ma.

¹² Yvoty henhoimba ma yvy re,
ovaẽ ma guyra kuery onhe'ẽ aguã ára.
Pyku'i voi onhe'ẽ nhendu ma nhandeyvy
rupi.

¹³ Figo'y voi ijypy ma hi'a aguã,
uva poty reakuã voi nhaetũ ma.
Epu'ã na xerembiayvu.
Xemba'e porã, eju ke.

¹⁴ Xerymba apykaxu,
ita pa'ũ ha'e itaova yvateve renhemia rupi
reiko va'e,
exa uka na nderova,
ha'e taendu ndeayvu.
Mba'eta ndeayvua he'ẽ,
ha'e nderova ma aeaxaxe vai va'e.

Ta'xyx ijayvuague

¹⁵ Pejopy na mbyku ha'e mbyku'i uvatyombo-
vaipa va'e,
mba'eta oremba'e uvaty rupi ipotypa ma.

¹⁶ Xerembiayvu ma xemba'e, ha'e xee ma imba'e
aiko.
Ha'e ma omongaru 'rã guymba kuery yvoty
ikuaia rupi.

¹⁷ Xerembiayvu, ára yro'y rei'i ha'e pytũ e'ŷ teria ja
ejevy ju.
Enha ejuvy guaxu e'ŷ vy guaxu ra'y'i rami,
yvyty itatya rupi.

3

- ¹ Pyávy xerupa py xetui jave
aea xerekovea rembiayvu.
Aeka-eka teĩ ndajoui.
- ² Ha'e gui apu'ã avy vy tetã rupi ajere aikovy.
Tetã mbyte ha'e tape ikuai va'e rupi aa vy
aea xerekovea rembiayvu, aeka teĩ ndajoui.
- ³ Ha'e gui tetã rarõa kuery xerovaexi tetã rupi
onhangareko a rupi.
Ha'e rã ha'e kuery pe xee aporandu: “Pexa pa
xerembiayvu?” ha'e.
- ⁴ Ha'e gui ma ajepa'i avy vy mae ma aovaexi
xerembiayvu.
Aikuavã vy namondoukavei.
Ha'e gui aroike ha'i xemokambuare ro py.
- ⁵ Jerusalém memby kuery, pendevy pe ajerure
guaxu ha'e guaxu kunha ka'aguy rupi ikuai
va'e rupi:
Pemomyĩ eme rojoayvua, tove toke ranhe,
ha'e ae ovixe e'ÿa ja.

Irũ kuery ijayvuague

- ⁶ Mba'e tu peva'e teko a e'ÿa gui jogueru jekuaa
nhoguenoiny va'e?
Tata rataxi opu'ã va'e ramigua ou,
ha'e heakuãmba ouvy mirra ha'e heakuã porã
va'e okaia py,
opa marãgua heakuã porã va'e vendeaty
kuery ogueru va'ekue py.
- ⁷ Ne'ixa, huvixa Salomão karóxa ae ou jekuaa.
Ijyke joavaive rupi sessenta avakue ogueru,
Israel regua ipy'a guaxukueve.
- ⁸ Ha'e kuery ha'e javi ma kyxe oiporu kuaa,

joe opu'ã kuaa va'e vy.
 Peteĩ-teĩ oku'a re kyxe oguereko,
 pytũ rupigua gui joepy aguã.

- ⁹ Karóxa ma huvixa Salomão ojeupe guarã ae
 ojapo uka va'ekue
 yvyra Líbano regua gui.
- ¹⁰ Ijytarã ma ojapo prata gui,
 hendarã ma ojapo ouro gui,
 ha'e rã oguapya aguã ma púrpura gui ojapo.
 Opy ha'e javi rupi Jerusalém pygua kunhague
 ombojegua porã'i oayvua rupi.
- ¹¹ Ha'e gui Sião memby kuery, peju, pema'ẽ
 huvixa Salomão akã re coroa oĩ va'e re.
 Ha'e va'e ma ixo ae ome'ẽ va'ekue
 omendaa ára py, opy'a py oguerovy'a vy.

4

Ime ijayvuague

- ¹ Ma'ẽ xerembiayvu, ndee neporã vaipa!
 Neporã ete!
 Nderexa ma apykaxu rexâ rami iporã,
 nderova mo'ãa rovai teĩ nderexa pyxo porã.
 Nde'a ma kavara kuery Gileade regua yvyty
 áry gui oguejy jogueruvy va'e rami huã.
- ² Neraĩ ma vexa'i kuery hague ojayapaa ramo'i
 va'ekue
 ombojauague gui oẽ jogueravy va'e rami xiñ.
 Ha'e kuery peteĩ-teĩ oguereko mokoĩ'i ma voi
 va'e,
 ha'e neĩ peteĩve ma voi ndata'y e'ŷi va'e rami.
- ³ Nerembe ma nhimbo pytã iporã va'e rami.
 Ndejuru ma iporã ete.

Nderova ma romã'a omboja'o pyre rami xiĩ
porã rei,
nderova mo'ãa rovai teĩ iporã jekuua.

- ⁴ Ndeaju'y ma Davi torre tembiporu moĩ porã
atyrã ojapo va'ekue rami.
Ha'e va'e re mil hu'y jokoa ikuai xondaro ipy'a
guaxukueve oupi imoiny va'ekue rami.
⁵ Nekã mokoõve ma guaxu ta'y'iague meme
yvoty ikuai va'e rupi okuapy va'e rami.

Ta'yxy ijayvuague

- ⁶ Ára yro'y rei'i ha'e pytû e'ŷ teria ja
aa'rã yvy'ã mirra ha'e heakuã porã va'e oĩa py.

Ime ijayvuague

- ⁷ Xerembiajvu, ndee ma neporã.
Ndere jipoi ndevaikuea.
⁸ Xerembireko, eju xereve Líbano gui,
eguejy xereve yvyty Líbano regua gui.
Ema'ẽ Amana yvyty apyte gui,
Senir ha'e Hermom yvyty gui,
guary kua ha'e yvyty xivi ikuaia gui.
⁹ Xereindy xerembireko, reipe'a ma xekuraxõ.
Reipe'a ma xekuraxõ rema'ẽa py rive'i,
ha'e peteĩ'i apu'a'i ndepo'y re oĩ va'e py.
¹⁰ Ndee xerayvua ha'eve vaipa, xereindy xerem-
bireko.
Vinho gui xeayvua ha'eveve,
ha'e nereakuãa ma pavẽ heakuã va'e gui
iporãve va'e.
¹¹ Xerembireko, ndejuru gui ei rami he'ẽ va'e
otyky,
neapekũ guy py ma ei ha'e kamby oĩ.

Ndetupyja ma Líbano yvy regua rami heakuã
porã.

¹² Xereindy xerembireko, ndee ma yvotyty iko-
rapa va'e rami reiko,
peteĩ yvu ojao'i pyre rami.

¹³ Nderegua ma romã'y ty ikuaiia va'e rami,
hi'a porã va'e meme.

Ha'e py ikuai hena ha'e nardo'y,

¹⁴ nardo ha'e açafraõ'y, cálamo ha'e canela'y.
Opa marãguia yvyra ikuai avi heakuã porã
va'e:
mirra ha'e aloés, ha'e heakuã porãgueve ha'e
javi ikuai.

¹⁵ Ndee ma yvu yvotyty moakŷa rami,
yguia yy oxyry va'e oĩa,
yakã Líbano regua yvyty gui oxyry atã va'e
rami!

Ta'yxijayvuague

¹⁶ Yvytu kuaray apu'a'ia katygua, eju na.
Eju, ndee yvytu kuaray puku-a katygua.
Eipeju xe yvotyty rupi,
eraa heakuã porã va'e oetã aguã katy.
Ha'e gui ma xerembiajyu tou ombo'e yvotyty
py,
to'u yvyra'a iporãve va'e!

5

Imejayvuague

¹ Xereindy xerembireko, xee aike ma xeyvotyty
py.
Xee amono'õ ma mirra heakuã porã va'e reve.
Ha'u ma ei hetã reveguia,
ha'e ay'u ma vinho kamby reve.

Xeirũ kuery, pekaru ha'e pey'u.

Pey'u ndapey'uxevei peve, xerembiayvu
kuery.

Ta'yxy ijayvuague

² Xee ake teĩ xekuraxõ ma ndokei.

Aendu xerembiayvu okẽ re ombota nhendu
reve aipoe'i rã:

Ime ijayvuague

“Xereindy xerembiayvu, eipe'a na.

Xerymba apykaxu, ndevaikuea oĩ e'ŷ va'e.
Mba'eta xeakã inhakŷmba yvyxĩ rayvi gui,
xe'a yxapypa ma”, he'i.

Ta'yxy ijayvuague

³ Ha'e gui xee ma amboipa ma xeao puku.

Amoĩ ju 'rã nda'u?
Ha'e xepy voi ajoipa ma,
teĩ amongy'a ju 'rã nda'u?

⁴ Peteĩ yvyra pa'ũ oĩ va'e rupi xerembiayvu opoko
rã
xekuraxõ omyŷmba ayvu vaipa rã.

⁵ Ha'e rami vy avy okẽ aipe'a aguã xerembiayvu
pe.

Xepo gui mirra amoekauãague otyky rei oiny,
xekuã gui voi okẽ pe'aa áry otyky ajopy rã.

⁶ Xerembiayvu pe aipe'a va'eri ojepe'a ju ma, oo
ma ra'e.

Ha'e rami rã xenhe'ẽ py xekangypa ijayvu
rire.

Aeka avy teĩ ndajoui, ha'e aenoĩ aikovy teĩ
naxembovai.

⁷ Tetã rarõa kuery xerovaexĩ tetã re onhangarekoia
rupi.

Ha'e rami vy xepetepa vy xembojexavai.
 Ha'e gui tetã kora rarõa kuery ju omboi xeao
 puku.

- ⁸Jerusalém memby kuery, ajerure pẽvy.
 Xerembiayvu pexa vy mba'e pa pendeayvu 'rã
 ixupe?
 Pemombe'u xee amano ta maa ayvu vaipa vy.

Irũ kuery ijayvuague

- ⁹Ha'e gui ndee pavẽ kunhague gui neporãve va'e,
 mba'e py tu nerembiayvu amboae kuery gui
 ha'eveve?
 Mba'e tu nerembiayvu amboae kuery gui
 iporãve va'e oguerekó,
 ha'e rami aguã re orevy rejerure aguã?

Ta'yxy ijayvuague

- ¹⁰Xerembiayvu ma xiñ pytã rei,
 ha'e ma dez mil ikuai va'e gui tei
 omboetevepy.
¹¹Inhakã ma ouro oiky'a'o porã mbyre rami.
 Hi'a ma guapytã xã ha'e xapirẽ rague rami
 huû va'e.
¹²Hexa ma apykaxu yakã rembe re ikuai va'e rexá
 rami.
 Kamby py omoxiñ ha'e ombojegua pyre rami
 hexa.
¹³Hova ma yvyra bálsamo ty rami heakuã va'e,
 ha'e yvyra rogue heakuã porã va'e omboaty
 pyre rami.
 Hembe ma yvoty gui mirra iporãve va'e
 otykya rami.
¹⁴Ijyva ma ouro guigua aygue ita porãgueve oĩa
 rami.

Iku'a ma marfim xiñ va'e ita safira pyombo-jegua pyre rami.

¹⁵ Hetyma ma ita mármore guigua yta ouro ete áry omo'ã mbyre rami.

Yvatea ma Líbano yvyty rami, yvyra yvate va'e rami ete.

¹⁶ Ijayvua ma he'ẽ porã va'e rami.

Ha'e ma opa mba'e py xembovy'a.

Ha'e rami rima xerembiayvu oiko.

Ha'e rami xeme, Jerusalém memby kuery.

6

Irū kuery ijayvuague

¹ Kunhague pavẽ gui neporãve va'e, marã katy tu oo ra'e nerembiayvu? Mava'e tape rupi tu nerembiayvu oo ra'e? Ore roipytyvõ 'rã reka aguã.

Ta'yxy ijayvuague

² Xerembiayvu ma ojeupegua yvotyty ha'e bálsamo ty katy oguejy, guymba kuery omongaru aguã yvotyty rupi, ha'e yvoty ikuai va'e oiporavo aguã.

³ Xee ma xerembiayvu mba'e, ha'e xerembiayvu ma xemba'e. Yvotyty rupi omongaru oikovy guymba kuery.

Ime ijayvuague

⁴ Xerembiayvu, Tirza tetã rami neporã, ha'e xembovy'a Jerusalém rami. Xondaro kuery bandeira reveguia rami omboete reipy reiko.

⁵ Erova nderexa xegui, mba'eta xembopy'a eta rei.

Nde'a ma kavara kuery Gileade yvyty áry gui
oguejy jogueruvy va'e rami huũ.

⁶ Neraĩ ma vexa'i kuery ombojauague gui oẽ
jogueravy va'e rami xiĩ.

Ha'e kuery peteĩ-teĩ oguereko mokoĩ'i ma voi
va'e,
ha'e neĩ peteĩve ma voi ndata'y e'ŷi va'e rami.

⁷ Nderova ma romã'a omboja'o pyre rami xiĩ porã
rei,
nderova mo'ãa oĩ teĩ iporãa ojekuaa.

⁸ Sessenta huvixa ra'yxy ikuai, ha'e oitenta ikuai
ta'yxy jevy.
Hembiguai kunhataĩ ma mbovy rei e'ŷ ikuai.

⁹ Ha'e rã ayvu ete va'e ma peteĩ'i ae,
xerymba apykaxu rami ivaikuea oĩ e'ŷ va'e.
Ha'e ma peteĩ'i va'e ixy oguereko vy ikuavãare
oayvuve va'e.

Kunhataĩgue oexa vy ijayvu okuapy iporãa
rami.

Huvixa ra'yxy ha'e ta'yxy jevy ikuai va'e voi
oexa vy oguerovy'a vaipa okuapy.

Irũ kuery ijayvuague

¹⁰ Mava'e tu peva'e ko'ẽ ramo'ia rami ojekuaa va'e?
Ha'e va'e ma jaxy rami iporã ha'e kuaray rex-
akã rami iky'a e'ŷ va'e.

Xondaro kuery bandeira revegua rami om-
boete reipy oiko.

Ta'yxy ijayvuague

¹¹ Aguejy avy yvotyty ha'e yvyraty katy,
mba'emo renhoĩ pyau yvyugua rupi ikuai va'e
aexa aguã,

ha'e uva henhoī paa aexa aguā, ha'e yvyra
romā'y ipotypaa re.

- ¹² Mba'exa vy ete rā
xeretarā kuery yvatekueve mba'e karóxa py
merami aī.

Irū kuery ijayvuague

- ¹³ Sulamita, ejevy ju na.
Ejevy ju, ore kuery roexaxeve ju.

Ta'yxy ijayvuague

- Mba'e re tu pexaxe sulamita
Maanaim py ojeroky rā?

7

Ime ijayvuague

- ¹ Huvixa rajy, ndepy regua reve reguataa ma iporā
meme.
Neretyma ku'a ma mbo'y hembiapo kuaa va'e
rembiapo rami iporā.
- ² Nepuru'ā ma karo ojere va'e vinho oī riaeа rami.
Ndeku'a ma trigo omboaty pyre yvoty ombo-
jerepy rami.
- ³ Nekā mokoīve ma guaxu ta'y'iague meme rami.
- ⁴ Ndeaju'y ma torre marfim guigua rami iporā.
Nderexa ma yy omboty pyre Hesbom py, Bete-
Rabim rokē yvy'iry oī va'e rami.
Nexī ma Líbano yvy re torre Damasco katy ooa
py hi'aī va'e rami.
- ⁵ Neakā ma Carmelo yvvyty rami.
Nde'a ma púrpura rami iporā.
Huvixave ojejopy uka nde'a reipopē va'ekue
re.
- ⁶ Ndee ma neporā ha'e arov'y'a vaipa,

- xembovy'a ete xerayvua py.
⁷ Nde'yvia ma pindo rami,
     ha'e rã nekã ma guapytã rami.
⁸ Xee aipoa'e: "Ajeupi rã pindo re,
     ajopy 'rã ixã rapo re", ha'e.
     Nekã toĩ xevy uva arupŷ xã rami,
     nepytuã taeakuã porã maçã rami.
⁹ Xerayvua ma vinho iporã va'e rami.

Ta'xy ijayvuague

- Ha'e va'e vinho ma xerembiayvu toy'u tema,
     toxyry ovy ijuru ha'e haĩ rupi.
¹⁰ Xee ma xerembiayvu mba'e,
     ha'e rã ha'e xepota.
¹¹ Eju xerembiayvu, jaa nhuũndy rupi jaiko,
     ptyû jaaxa aguã teko'a'i rupi.
¹² Ko'ẽmba'i ramove javy voi vy jaa uvaty re
     nhama'ẽ vy.
     Jaexa uva poty ojepe'a ma paa,
     ha'e yvyra hi'a va'e henhoĩ paa.
     Ha'e py ma xee aexa uka 'rã roayvu etea.
¹³ Mandrágora reakuã nhaetû,
     ha'e nhancerokẽ rupi ikuai yvyra'a iporãgueve,
     ipyau ha'e yma guare guive.
     Xerembiayvu, ha'e nunga ha'e javi xee amoĩ
     porã ndevy peguarã.

8

- ¹ Ndee xekyvy va'e rire, xexy omokambu va'ekue
     ae!
     Ha'e rami va'e rire tape rupi rovaexí vy
     xee roayvu 'rãgue avave rei xejou vai e'ŷ re.
² Xee rogueraa vy rogueroike 'rãgue xexy ropy.
     Ha'e gui ndee xembo'e 'rãgue.

Ha'e rã ndevy ame'ẽ 'rãgue rey'u aguã vinho
iporãve va'e regua,
ha'e xe yvyra'a rykue.

³ Ndeaxua regua oĩ 'rãgue xeakã guýry,
ha'e rã reiporu kuaa regua ma xekuavã 'rãgue.

⁴ Jerusalém memby kuery, ajerure pãvy:
pemomŷ eme rojoayvua, tove toke ranhe,
ha'e ae ovyxé e'ŷa ja.

Irũ kuery ijayvuague

⁵ Mava'e tu peva'e, tekoá e'ŷa katy gui oẽ ouvy vy
guembiaiyvu reve joe ojeko jogueruvy va'e?

Ime ijayvuague

Maçã'y rembypy guy py xee romomyŷ.

Ha'e py ae ndexy ndererek'o'i raka'e.

Ha'e py ae ju nekuavãare oendu raka'e haxy
va'e.

⁶ Emoĩ xerery nekuraxõ re imbojaarã rami, nde-
jyva re guive.

Mba'eta jajoayvua ma manoá rami ipo'aka.

Ha'e rã takâte'ŷ ma yvyra rupa rami nda'evei
ete va'e.

Ha'e va'e regua tapyŷ ma hendy revegua,
tata rami okai oiny va'e.

⁷ Yy tuvixa va'e teĩ nomboguei 'rã jajoayvua,
yakã ikuai va'e ndoja'o'i 'rã.
Joayvua repyrã amongue oguerek'o va'e ha'e
javi ome'ẽ teĩ mba'veverã ndovarei.

Irũ kuery ijayvuague

⁸ Ore kuery orereindy roguerek'o ikã e'ŷ teri va'e.
Mba'e tu rojapo 'rã ixupe gua'yxyrã re
ojerurea ramo?

⁹ Tetã kora ha'e oiko va'e rire

ixupe rojapo 'rāgue peteĩ torre prata guigua.
 Ha'e rā okẽ va'e rire
 ronhovã 'rāgue yvyrape yary guigua py.

Ta'xy ijayvuague

- 10 Xee ma tetã kora, ha'e rā xekã ma torre rami oĩ.
 Ha'e rami rā xerembiayvu xerexa vy
 xererovy'a 'rā.

Irū kuery ijayvuague

- 11 Baal-Hamom py Salomão oguereko peteĩ uvaty.
 Ha'e va'e omboaxa raka'e opena va'erã kuery
 pe.
 Ha'e ramo hi'a rekovia peteĩ-teĩ ogueru ixupe
 mil hatã'i va'e prata guigua.

Ta'xy ijayvuague

- 12 Ha'e rā xe uvaty ma xereve ae oĩ xee aipotaa
 rami areko aguã.
 Ha'e gui ndee Salomão, eju ejopy mil hatã'i
 va'e,
 ha'e hi'a re opena va'e kuery ju duzentos 'rā
 ojopy.

Ime ijayvuague

- 13 Ndee yvotyty rupi reiko va'e,
 nhaneirũ kuery oenduxe okuapy ndeayvua.
 Xee voi taendu.

Ta'xy ijayvuague

- 14 Xerembiayvu, eju pojava!
 Enha ejuvy guaxu e'ŷ vy guaxu ra'y
 yvyty heakuã va'e áry rupi opo-opo ouvy va'e
 rami.

Nhanderuete ayvu iky'a e'ŷ va'e New Testament in Guarani, Mbyá

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mbyá Guarani (Guaraní, Mbyá)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 853110565X

The New Testament

in Guarani, Mbyá

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

3309fa3b-7590-5ae9-b829-5df4ddfbf957